

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dodatni primjeri dobre prakse

Pučko otvoreno učilište Čakovec

Siječanj 2023

Projektni akronim: SpLenDEd
Ime projekta: Zajednički okvir za pružatelje usluga obrazovanja odraslih za podršku angažmanu polaznika sa SplD-om
Kod projekta: 2020-1-SI01-KA204-075962

Povijest dokumenta

Verzija	Datum	Promjene	Vrsta promjene	Isporučio
Version 1.0	10/11/2022	Inicijalne	-	POU Čakovec
Version 2.0	20/01/2023	Konačne	Integracija komentara partnera	POU Čakovec

Document Information

2022-01-20_SpLenDEd_O3-T1_Vodič dobrih praksi _V.2
ID dokumenta:
Naziv dokumenta: O3-T1_ Vodič dobrih praksi
Tip dokumenta: Intelaktualni rezultat O3-T1
Datum isporuke: 20/01/2023
Tip aktivnosti: Dodatni primjeri dobrih praksi
Voditelj aktivnosti: POU Čakovec
Level diseminacije: Javno

Napomena

Podrška Europske komisije za izradu ovog dokumenta ne znači odobravanje sadržaja koji odražava stajališta autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Resursi projekta sadržani ovdje javno su dostupni pod licencom Creative Commons 4.0 BY.

Sadržaj

- UVOD:	4
- <i>Tablica 1</i> : Kriterij evaluacije	5
- Bodovanje i klasifikacija praksi	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
- PRAKSE OCIJENJENE KAO “DOBRE” (14-20 points):	9
o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA HRVATSKA:	9
o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA ŠVEDSKA:	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA NJEMAČKA:	22
o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA SLOVENIJA:	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA GRČKA:	30

- **UVOD:**

U ovom je dokumentu projektni konzorcij sastavio dokument s dodatnim primjerima dobre prakse čiji je doprinos inkluzivnom i učinkovitom pružanju obrazovanja odraslih sa SpLD-ovima pozitivan i dobro dokumentiran. Unutar ovog dijela kompilacije dobrih praksi, partneri su proveli istraživanje u sklopu kojeg su prikupili primjere dobre prakse na europskoj razini. Uključili su slučajeve, inicijative, projekte, i tehnike koje rade pružatelji/praktičari/stručnjaci u obrazovanju odraslih koji bi bili prihvatljivi i dostupni korisnicima na međunarodnoj razini.

- **Tablica 1: Kriterij evaluacije**

Kriterij	Opis
Relevantnost	<ul style="list-style-type: none"> - Ovaj kriterij mjeri u kojoj je mjeri identificirana praksa prilagođena prioritetima i politikama koje se odnose na uključivanje i učinkovitost obrazovanja odraslih za polaznike sa SpDL-om. U procjeni relevantnosti prakse, korisno je razmotriti sljedeća pitanja: - Jesu li aktivnosti i rezultati prakse u skladu s temeljnim vrijednostima uključivog obrazovanja odraslih? - U kojoj su mjeri ciljevi prakse još uvijek valjani i ažurni? - Jesu li aktivnosti i ishodi slučaja upućeni odraslim polaznicima sa SpLD-om?
Utjecaj	<p>Ovim kriterijem identificiraju se isporučene koristi i definira opseg u kojem je praksa pozitivno doprinijela uključivom i učinkovitom obrazovanju odraslih. Također se utvrđuje jesu li deklarirani ciljevi ispunjeni. Praksa je trebala postići rezultate koji su mjerljivi i dobro dokumentirani.</p> <p>U procjeni relevantnosti prakse, korisno je razmotriti sljedeće pitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koriste li aktivnosti i ishodi slučaja zajednici i/ili obiteljima, učiteljima i samim učenicima?
Povezanost sa SpLenDed CAF kriterij	<ul style="list-style-type: none"> - Ovaj kriterij mjeri povezanost prakse sa SpLenDed CAF; uparivanje specifičnosti identificiranih praksi s većinom od 10 kriterija proizašlih iz prvog rezultata projekta "Kriteriji za procjenu učinkovitosti AE na polaznicima sa SpLD-om". U ocjeni povezanosti prakse treba razmotriti sljedeće pitanje: - Odgovara li barem 5 od 10 kriterija OSRH sadržaju identificirane prakse?

Kriterij	Opis
Prenosivost	<ul style="list-style-type: none"> - Ovaj kriterij ocjenjuje pokazuje li identificirana praksa, onakva kakva je provedena ili uz prilagodbu kontekstu, snažne dokaze da može biti učinkovita i za druge obrazovne sustave, okruženja za učenje i zemlje EU-a. Za procjenu potencijala prenosivosti, korisno je razmotriti sljedeća pitanja: - Jesu li potrebe koje se rješavaju zajedničke u institucijama za obrazovanje odraslih i zemljama? - Može li se praksa prenijeti u drugu državu EU? - Uključuje li praksa male rizike provedbe i oslanja li se na standardizirane procese?

- **Bodovanje i klasifikacija praksi**

Svaki od identificiranih slučajeva dobit će ocjenu od 1 do 5 za svaki gore opisani kriterij ocjenjivanja (ukupni broj bodova: 20); ova će se ljestvica koristiti za određivanje u kojoj mjeri svaki slučaj ispunjava ove kriterije. Ovisno o (ukupnoj) ocjeni dobivenoj u četiri kriterija ocjenjivanja, slučajevi će biti klasificirani u tri kategorije; slabi, perspektivni i dobri. Slučajevi koji će se na kraju predstaviti u Vodiču dobre prakse trebaju dobiti najmanje 14 bodova, te stoga biti kategorizirani kao "dobri". U slučaju podataka niske kvalitete ili irelevantnih slučajeva, razmotrit će se uključivanje perspektivnih praksi u Vodič.

Tablica 2: Klasifikacija praksi

Klasifikacija	Opis	Bodovi
Slabo	Praksa koja nije postigla svoje ciljeve niti je proizvela mjerljive rezultate i poboljšala uključivanje polaznika sa SpLD-om. Slabo ocjenjena praksa podrazumijeva značajna ograničenja tijekom provedbe (npr. trošak) i loše rezultate. Njezina relevantnost, utjecaj i potencijal za prenosivost na druge obrazovne ustanove za odrasle i druge zemlje ne mogu se dokazati.	5-9
Perspektivno	Praksa koja je bila uspješna drugoj ustanovi za obrazovanje odraslih, ciljnoj skupini polaznika ili državi te je proizvela neke opipljive, mjerljive rezultate. Praksa koja je perspektivna trebala bi karakterizirati isplativost i pokazati potencijal za prijenos u druge regije ili obrazovne sustave.	10-13
Dobro	Praksa koja se pokazala dobrom u određenom kontekstu (polaznici sa SpDL-ovima ili odgovarajućim programima učenja), uspjela je postići svoje strateške i operativne ciljeve. Dobra praksa trebala je donijeti pozitivne rezultate na uključivanje polaznika sa SpLD-om, učinkovito učenje odraslih sa SpDL-om i pokazati povezanost sa SpLenDed CAF-om (Zajedničkim okvirom zaprocijenjivanje) i prenosivim pristupom.	14-20

Tablica 4: Broj odgovora po zemlji

Partner	Zemlja	Broj praksi
AZM		4
FU		3
PROMEA		1
POU		8
VHS-Cham		4
Ukupno		20

- PRAKSE OCIJENJENE KAO "DOBRE" (14-20 bodova):

o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA HRVATSKA:

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Putevi 2 (Pathways 2)
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: vezano za radno mjesto, vezano za tržište rada - Lokacija/ Zemlja: Hrvatska
Opis prakse	Projekt Pathways 2 osmišljen je kako bi se osobama s intelektualnim teškoćama omogućilo aktivno sudjelovanje u programima obrazovanja odraslih.
Implementacija prakse	Godine 2009. Inclusion Europe zajedno s partnerima i samozastupnicima u Austriji, Njemačkoj, Finskoj, Francuskoj, Irskoj, Litvi, Portugalu i Škotskoj izradila je brošure u sklopu projekta Pathways 1 kako bi cjeloživotne programe učinila pristupačnijim. U sklopu projekta Pathways 2 održana je šestodnevna edukacija o izradi lako razumljivih materijala. Na treningu je sudjelovalo 9 sudionika iz nekoliko organizacija koje se bave osobama s invaliditetom.
Rezultati i potencijal prenosivosti	Kako bi što više osoba s intelektualnim teškoćama imalo pristup programima cjeloživotnog obrazovanja, velik broj europskih zemalja poseban naglasak stavlja na širenje znanja. Kao rezultat toga, brojni treninzi će se održati na nacionalnoj razini u svakoj od ovih zemalja. Također, projekt je aktivno usmjeren na obrazovne institucije i donositelje odluka da poduzmu konkretne korake u području obrazovanja i poboljšaju dostupnost programa cjeloživotnog obrazovanja za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama.
Dodatne informacije	http://www.samozastupanje.hr/nasi-projekti/pathways-2-2435/ http://www.samozastupanje.hr/galerija/pathways-2-edukacija-2525/

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Nacionalna kampanja "I ja želim čitati!"
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: vezano za radno mjesto, vezano za tržište rada - Lokacija/ Zemlja: Hrvatska
Opis prakse	Cilj ove kampanje je informirati i educirati javnost i senzibilizirati je za problematiku osoba s poteškoćama čitanja i disleksijom te unaprijediti međuinstitucionalnu suradnju između stručnjaka koji se bave osobama s poteškoćama čitanja i disleksijom i osobama koje ne znaju čitati.
Implementacija prakse	Hrvatsko knjižničarsko društvo, Knjižnice grada Zagreba i Nacionalna i sveučilišna knjižnica pokrenuli su akciju pod nazivom "I ja želim čitati!" Provedba kampanje potiče se različitim akcijama: organiziranjem izložbi na temu osoba s poteškoćama u čitanju, provođenjem radionica i predavanja za roditelje i učitelje te rješavanjem konkretnih, svakodnevnih problema s kojima se susreće određena ciljana skupina.
Rezultati i potencijal prenosivosti	U Knjižnici Savica, u suradnji s Logopedskim centrom Govorni Oblačić i Udrugom Holos, održavaju se predavanja za roditelje, stručnjake i sve zainteresirane posvećena temama kao što su poremećaji govora, razvoj govora i komunikacije te radionice za djecu posvećene stvaranju mentalnih mapa i razvoj vještina čitanja, pisanja i aritmetike.
Dodatne informacije	https://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-savica/projekti-6204/nacionalna-kampanja-i-ja-zelim-citati/42745

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Lako čitljiv sadržaj: kako prilagoditi tekstove
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: vezano za radno mjesto, vezano za tržište rada - Lokacija/Zemlja: Hrvatska
Opis prakse	<p>Povjerenstvo za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama Hrvatskog knjižničarskog društva prevodi i prilagođava dio stručne literature namijenjene osobama čije vještine čitanja zahtijevaju prilagodbu. U hrvatskom se knjižničarstvu pojavio potpuno nepoznat koncept lako čitljive građe.</p>
Implementacija prakse	<p>Smjernice za lako čitljivu građu namijenjene su osobama s disleksijom, ali i svim drugim osobama koje imaju problema s čitanjem te imaju iznimnu praktičnu vrijednost u smislu pomoći u poboljšanju kvalitete života ovih osoba. Jednostavnost, izbjegavanje simbola i metafora, objašnjavanje teških i nepoznatih riječi, poštivanje kronološkog slijeda radnje, pridavanje velike važnosti ilustracijama i grafičkom oblikovanju teksta, osnovna su pravila kojih se treba pridržavati u sastavljanju lako čitljivog materijala.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>Korištenjem lako čitljivih materijala, dobro odabranim tekstovima otvaraju se mogućnosti djeci i mladima s poteškoćama u učenju za bolje pamćenje, produbljivanje razumijevanja jezika i bolju organizaciju podataka za kvalitetnije učenje. Ovaj lako čitljiv materijal olakšava nastavnicima planiranje i provođenje individualiziranog pristupa u radu s učenicima s disleksijom, kao i učenicima s jezičnim poteškoćama.</p>
Dodatne informacije	<p>https://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/840</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	360° METODA
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija: Samoevaluacija kompetencija zaposlenika - Location/ Country: Lendava, Slovenia
Opis prakse	Procjena kompetencija metodom 360° sustavno je prikupljanje podataka o pojedincu ili njegovim iskazanim kompetencijama te davanje povratne informacije na temelju prikupljenih informacija.
Implementacija prakse	<p>Pogled360 zadovoljava nekoliko potreba koje tvrtka može imati, na primjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pruža jasnu i smislenu povratnu informaciju o vještinama vođenja i uspješnosti, - pomaže u identificiranju razvojnih potreba na vremenski učinkovit i sustavan način, - daje prednost individualnim i organizacijskim potrebama za razvoj menadžmenta i drugim potrebama, - pomaže u planiranju niza praktičnih mjera za poboljšanje učinkovitosti, - usporedna analiza timova, odjela i pojedinaca - Kada su procedure završene s razvojnim planom, usluga može pomoći u procjeni utjecaja učenja i razvoja. <p>Ključna institucija koja je pokrenula praksu je Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana.</p> <p>Za korištenje razvijenih alata i podršku u njihovom korištenju plaća se članarina čiji iznos ovisi o odabranom paketu i veličini organizacije.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	Povratne informacije o praksi dolaze iz iskustva ljudi koji rade zajedno s nadređenima i znaju kako oni rade. Alat štedi vrijeme u organizaciji i analizi procjena, a osigurava anonimnost. Pojedinci i organizacije dobivaju konstruktivne, neosuđujuće povratne informacije koje su pozitivne i razvojne. Na taj način se pojedinci mogu u potpunosti fokusirati na svoje kompetencije, jer su kompetencije međusobno povezane i utječu jedna na drugu.

Odjeljak	Opis
Dodatne informacije	Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana https://www.cene-stupar.si/

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Inkluzivno obrazovanje 2021. - Pedagoške inovacije i organizacijska otpornost
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: Inovativne obrazovne metode i tečajevi u obrazovanju odraslih s posebnim potrebama - Mjesto/država: Graz, Austrija
Opis prakse	Podizanje inkluzivnog učenja na novu razinu kroz smislenu kombinaciju digitalnih mogućnosti i novih pedagoških koncepata u obrazovanju osoba s poteškoćama u učenju i invaliditetom.
Implementacija prakse	<p>Ovaj primjer iz prakse izradila je nevladina udruga ATEMPO BETRIEBSGESELLSCHAFT MBH.</p> <p>Glavne funkcije prakse bile su:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pedagoška inovativnost i kontinuirano digitalno obrazovanje -kontinuirano organizacijsko poboljšanje kroz benchmarking – sustavno vrednovanje (u smislu komparativnog, međusobnog učenja s organizacijama sličnog profila) -pronalaženje odgovarajućeg oblika strukovne uključenosti (pomoć u strategijama suočavanja za povećanje organizacijske otpornosti i smanjenje tjeskobe i stresa) budući da su mnogi od sudionika psihički opterećeni svojom biografijom i trenutnom situacijom - inovativne strategije za povećanje fizičke svijesti, koncentracije i koordinacije
Rezultati i potencijal prenosivosti	Smislenim spojem digitalnih mogućnosti i novih pedagoških koncepata podignuto je inkluzivno učenje u području djelovanja Atempa. To se odnosi kako na obrazovanje osoba s poteškoćama u učenju i invaliditetom, tako i na prijenos stečenih kompetencija stručnjacima iz cijele Europe u okviru naše ponude tečajeva.
Dodatne informacije	<p>atempo - https://www.atempo.at/en/home/</p> <p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-AT01-KA104-050879</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	MINCE – Model inkluzivnog obrazovanja u zajednici
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: Socijalna uključenost osoba s težim intelektualnim teškoćama - Lokacija/ Zemlja: Graz, Austrija
Opis prakse	<p>Praksom se želi postići socijalna uključenost i sudjelovanje osoba s težim intelektualnim teškoćama u zajednici. Partnerstvo je razvilo niz metoda i obrazovnih programa koji, uzeti u cjelini, predstavljaju model inkluzivnog obrazovanja u zajednici. Model nudi višerazinske metode i alate za promicanje socijalne uključenosti. Sastoji se od šest Intelektualnih rezultata.</p>
Implementacija prakse	<p>Praksu je u okviru projekta provodilo 7 nevladinih organizacija iz Austrije, Bugarske, Njemačke, Hrvatske, Poljske, Portugala i Slovenije.</p> <p>Financira ga Europska komisija u okviru programa Erasmus+.</p> <p>Glavna funkcija prakse je implementacija intelektualnih rezultata:</p> <ul style="list-style-type: none"> -MINCE nastavni plan i program za vršnjačke medijatore uključujući verziju laku za čitanje -MINCE Smjernice za vršnjačke posrednike u lako čitljivom obliku (brošura i audioknjiga) -MINCE nastavni plan i program za osobe s invaliditetom: dopunski nastavni plan i program kreiran za stručne pomoćnike i skrbnike -MINCE Smjernice za ustanove za skrb o osobama s invaliditetom -Mince Compendium -MINCE Film: Ovaj film široj publici približava temu socijalne uključenosti osoba s težim intelektualnim teškoćama

Odjeljak	Opis
<p>Rezultati i potencijal prenosivosti</p>	<p>Projekt MINCE pokrenuo je razvoj koji utječe i ima dugoročne koristi na sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnaživanje osoba s intelektualnim teškoćama da igraju aktivnu ulogu u zajednici • Omogućavanje zajednicama da uče zajedno s osobama s teškim intelektualnim teškoćama • Olakšavanje procesa uključivanja osoba s teškim intelektualnim teškoćama u zajednice • Jačanje senzibiliziranosti zajednice i njezinih članova za potrebe osoba s težim intelektualnim teškoćama • Izgradnja inkluzivne zajednice kako bi se olakšao proces deinstitucionalizacije osoba s teškim intelektualnim teškoćama.
<p>Dodatne informacije</p>	<p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2015-1-AT01-KA204-005098</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	“Obrazovanje kao alat za socijalnu uključenost”
Identifikacija prakse	<p>- Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: Obrazovanje odraslih kao sredstvo socijalnog uključivanja</p> <p>- Lokacija/država: Gdynia, Poljska</p>
Opis prakse	Glavne aktivnosti u projektu bili su seminari i job shadowing s ciljem razmjene iskustava, proširivanja znanja, jačanja kompetencija osoblja i stvaranja zajedničkih rješenja u području obrazovanja odraslih.
Implementacija prakse	<p>Praksa „Obrazovanje kao alat za socijalno uključivanje” provedena je u međunarodnom partnerstvu 4 organizacije koje se bave obrazovanjem odraslih osoba kojima prijeti marginalizacija.</p> <p>Seminari održani u okviru ordinacije su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Motivacija – teorija i svakodnevna praksa u procesu socijalnog uključivanja osoba kojima prijeti socijalna isključenost.” 2) „Kompetencije prilagodbe u procesu socijalne integracije” 3) „Stereotipi i neformalno obrazovanje u području obrazovanja odraslih kojima prijeti socijalna isključenost” Bila je to razmjena iskustava o neformalnom obrazovanju, u kontekstu suzbijanja govora mržnje, stereotipa i diskriminacije u procesu obrazovanja odraslih.
Rezultati i potencijal prenosivosti	43 ljudi je sudjelovalo u seminarima.
Dodatne informacije	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2016-1-PL01-KA204-026730

Naziv prakse	Tehnološko, emocionalno i jezično opismenjavanje kroz glazbu
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: Obrazovanje odraslih kao sredstvo socijalnog uključivanja - Lokacija/država: Alytus, Litva
Opis prakse	<p>Tijekom pripreme projekta partneri su istaknuli opći raspon problema ciljnih skupina – one se sastoje od starijih osoba koje se susreću s poteškoćama u učenju zbog oslabljenog vida i osoba s invaliditetom s oštećenjem vida.</p> <p>Praksa ima za cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ojačati motivaciju odraslih učenika za razvoj temeljnih kompetencija (informatika i engleski jezik) koristeći glazbu kao didaktičko sredstvo - Obnoviti kompetencije odgajatelja odraslih, glazbenih učitelja, integrirajući informatiku i metode nastave stranih jezika u glazbenom obrazovanju - Poboljšati usluge osposobljavanja i obrazovanja koje pružaju ustanove za obrazovanje odraslih kreativnim inovativnim metodama, promičući kulturnu svijest odraslih
Implementacija prakse	<p>Ovaj primjer iz prakse dio je KA2 Erasmus+ projekta. Provela ga je organizacija Alytaus muzikos mokykla iz Litve u partnerstvu s organizacijama iz Cipra, Grčke, Italije, Nizozemske, Rumunjske i Španjolske.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>U skladu s tim ciljevima razvijeni su intelektualni proizvodi koji se temelje na inovativnoj metodi "TELL through Music". To je priručnik u kojem su predstavljeni i znanstveno utemeljeni umjetnički pristupi koji pomažu u unaprjeđenju temeljnih kompetencija odraslih.</p>
Dodatne informacije	<p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2015-1-LT01-KA204-013448</p>

○ o PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA ŠVEDSKA:

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	“Tiunda skola”
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija obrazovanja odraslih: Osnovno - Lokacija/država: Uppsala, Švedska
Opis prakse	Škola Tiunda javna je škola aktivna u Uppsali u Švedskoj koja je poznata po učinkovitom uključivanju učenika s posebnim potrebama učenja u svakodnevne aktivnosti i učenje s drugim učenicima. SpLD dobivaju poseban nastavni plan i program prilagođen njihovim potrebama i potencijalima. Pokazalo se djelotvornim i aktivnim u Uppsali u Švedskoj.
Implementacija prakse	Glavna funkcija škole Tiunda je pružanje obrazovanja u sektorima kao što su prirodne znanosti, umjetnost, učenje jezika, sport itd. Općina Uppsala i regionalne vlasti Uppsale pokrenule su ovu praksu. Škola se financira putem općine Uppsala, osnovni uvjet je podnijeti godišnja financijska izvješća i ne biti negativan u proračunu.
Rezultati i potencijal prenosivosti	Velika većina polaznika je zadovoljna školom, dobili su osnovna znanja i preduvjete za daljnje školovanje i/ili zaposlenje. Tiundaskolan je moderna škola koja je atraktivna, sigurna i dostupna svima. Rad sa SpDL-ovima poboljšao je daljnji razvoj tih značajki. Glavne značajke koje praksu čine prenosivom su osnovni i stalan rad s različitim skupinama učenika te uključivanje i podrška SpLD-ovima.
Dodatne informacije	https://www.cfmoller.com/p/-sv/Nya-Tiundaskolan-i3273.html

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Q4ADHD – Quality Assurance in VET for learners with attention deficit hyperactivity disorder
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: radno mjesto, tržište rada - Lokacija/država: Uppsala, Švedska
Opis prakse	<p>Praksa se bavi doprinosom poboljšanju ponude kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za učenike s posebnim obrazovnim potrebama, s posebnim naglaskom na učenike s ADHD-om, kroz provedbu načela osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u skladu s preporukom EQAVET-a. Problem koji je trebalo riješiti bila je nesposobnost pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja da zadovolje potrebe učenika s ADHD-om. Glavni cilj bio je postaviti okvir i alate za osiguranje kvalitete kao učinkovitu podršku pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za planiranje, provedbu, praćenje i evaluaciju njihove ponude osposobljavanja i strategija u rješavanju izazova u vezi sa sudjelovanjem u IVET-u i CVET-u.</p>
Implementacija prakse	<p>Praksa će podržati ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planiraju, - implementiraju, - prate - ocjenjuju svoju ponudu osposobljavanja i strategije u rješavanju izazova u vezi sa sudjelovanjem u iVET-u i cVET-u; a odnosi se na kontinuirane povratne sprege između dva sustava. <p>Ključni čimbenici u provedbi prakse su Folkuniversitetet, Uppsala u partnerstvu s Italijom, Bugarskom, Italijom, Španjolskom, Grčkom. Praksu je financirao Erasmus+ financiranje.</p>
Rezult i potencijal prenosivosti	Način na koji je praksa doprinijela uključivanju učenika sa SpLD-om bio je da je alat učinio inkluzivnijim i široko korištenim te je pomogao u održivosti alata.
Dodatne informacije	https://library.iated.org/view/MIRALLES2017Q4A

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	In act – Inkluzivne i inovativne pedagogije za poučavatelje
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: temeljno, povezano s radnim mjestom - Lokacija/država: Lund, Švedska
Opis prakse	<p>Praksa se bavi inkluzivnom i inovativnom pedagogijom za nastavnike. Cilj mu je zatvoriti jaz između politike i prakse u pogledu inkluzivne i inovativne pedagogije za nastavnike. Projekt predstavlja činjenicu da "kvaliteta obrazovnog sustava ovisi o kvaliteti njegovih nastavnika" i stoga su nastavnici u središtu našeg rada. Naš paket resursa za obuku pružit će nastavnicima znanje, vještine i samopouzdanje za stvaranje istinski zanimljivih iskustava učenja za učenike.</p>
Implementacija prakse	<p>Glavne funkcije prakse bile su raznolikost i inkluzija - Online tečaj uvest će poučavatelje u "diferenciranu nastavu" kao strukturirani pristup za proaktivnu brigu o raznolikosti učenika. Inovacija za vještine 21. stoljeća - Zbirka dobre prakse proširit će i produbiti skup vještina nastavnika prikazujući i pružajući smjernice o najučinkovitijim pedagoškim pristupima u područjima kao što su iskustveno učenje, učenje kroz igre, suradničko učenje itd.</p> <p>Digitalna tehnologija – Digitalni alatni okvir Education 4.0 osnažit će edukatore da razumiju i iskoriste sljedeću generaciju digitalnih alata, stavljajući tehnološka rješenja u službu pedagogije i potaknuti njihovo diferencirano i inovativno poučavanje. Praksa je financirana iz Erasmus+ programa.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>Rezultati koji su postignuti bili su nastavnici koji su dobili znanje, vještine i samopouzdanje da se uključe u pedagoške inovacije, pomažući im da stvore inkluzivna, inovativna i istinski privlačna iskustva učenja za sve svoje učenike. Glavna značajka koja praksu čini prenosivom jest korištenje standardiziranih procesa.</p>
Dodatne informacije	<p>https://www.folkuniversitetet.se/in-english/international-projects/european-projects-kristianstad/our-projects/2020/in-act-inclusive-and-innovative-pedagogies-for-educators/</p>

○ PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA NJEMAČKA:

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	CENTRI ZA PODRŠKU ZAJEDNICI ZA PODUZETNIŠTVO: INOVATIVNI PROGRAM RADA ZA OSNAŽIVANJE ODRASLIH OSOBA S TEŠKOĆAMA KLJUČNIM KOMPETENCIJAMA (SOCIJALNO PODUZETNIČKO I DIGITALNO)
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: radno mjesto, tržište rada - Lokacija/ Država: Ormož, Slovenija
Opis prakse	Cilj je bio omogućiti mladim odraslim osobama s invaliditetom program usavršavanja kako bi stekli, razvili, procijenili i potvrdili niz bitnih kompetencija (digitalnih i poduzetničkih) kako bi mogli zadovoljiti potrebe za osnivanjem i vođenjem socijalnog poduzeća.
Implementacija prakse	Razvoj projekta temelji se na: pregledu vještina revizije trenutnog stjecanja vještina, intervenciji kroz mogućnosti usavršavanja za cjeloživotno učenje (F2F obuka, e-učenje, radionice) i vanjskom ocjenjivanju-validaciji novostečenih kompetencija u okruženju neformalnog učenja. Htjeli smo testirati uspostavu društvenih centara društvenog poduzetništva i njihov učinak u zemljama članicama EU-a.
Rezultati i potencijal prenosivosti	Glavni rezultati projekta su OKVIR ZA DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO (metodologija Entre4all za kategorizaciju inicijativa društvenog poduzetništva u svakoj zemlji partneru), ENTRE4ALL web portal za društvene centre, ENTRE4ALL set alata i 15 obučениh mentora za promicanje ENTRE4ALL.
Dodatne informacije	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-SI01-KA204-060426

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	“Vodim svoj vlastiti život ”
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: radno mjesto, tržište rada - Lokacija/država: Gdansk, Poljska
Opis prakse	Cilj projekta bio je promicanje uključenosti u društvo osoba s mentalnim poteškoćama. Čak i pri planiranju projektnih aktivnosti u različitim partnerskim organizacijama, osobe s invaliditetom bile su uključene u tim za planiranje, jedan od njih u svakoj organizaciji bio je drugi koordinator.
Implementacija prakse	U projektu smo kreirali kontinuirane radionice u našim zemljama na kojima su osobe s invaliditetom obučavane kako „Voditi vlastiti život“. Svi partneri naučili su kako biti lider u umjetnosti, kazalištu, glazbi, sportu itd. Svi partneri obučili su 90 OSI, a neki od njih su se pridružili međunarodnom sastanku.
Rezultati i potencijal prenosivosti	Partneri ovog projekta predstavili su sva glavna područja ljudskog života na koja čovjek sam može utjecati; obrazovanje, radni vijek, umjetnost, slobodno vrijeme i hobiji. Transnacionalni aspekt dao je nove načine planiranja i rada svakoj partnerskoj organizaciji. Produciran je <i>aftermovie</i> koji je dostupan online.
Dodatne informacije	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2017-1-PL01-KA204-038374 https://www.facebook.com/LeadingMyOwnLife/ https://www.facebook.com/watch/?v=2324642587802914 https://www.youtube.com/watch?v=jQ63NtL1w6A

Naziv prakse	myPart - Participativni pristupi u građanskom obrazovanju sa i za osobe s intelektualnim teškoćama
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: radno mjesto - temeljno - Lokacija/država: Austrija, Mađarska, Portugal, Slovenija
Opis prakse	Praksa je usmjerena na važne aspekte društvenog života, ima za cilj podržati osobe s invaliditetom kako bi mogle učinkovito i potpuno sudjelovati u političkom i javnom životu na ravnopravnoj osnovi.
Implementacija prakse	<p>Glavne funkcije prakse su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jačanje političkog sudjelovanja osoba s intelektualnim teškoćama - naglašavanje uloge svih ljudi kao građana i jačanje tog razumijevanja među osobama s intelektualnim teškoćama u društvu - Uvođenje edukativnog materijala za povećanje građanskih kompetencija, znanja i vještina osoba s intelektualnim teškoćama u smislu građanskih i političkih praksi
Rezultati i potencijal prenosivosti	Bitan dio u provedbi projekta bio je participativni i inkluzivni pristup uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama u projekt. To je postignuto uspostavom skupina za suradnju u svakoj zemlji: svaki je partner morao oformiti dosljednu radnu skupinu s najmanje dvije osobe s invaliditetom. Ova skupina razvila je ishode projekta, pripremila i provela pilot testiranje kao i Građanske krugove.
Dodatne informacije	Web stranica projekta https://mypart-project.eu/ Rezultati projekta dostupni su: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-AT01-KA204-051251

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Digitalno pričanje priča za osnaživanje polaznika s intelektualnim teškoćama
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: radno mjesto, tržište rada - Lokacija/ Država: Slovenija
Opis prakse	<p>Ovaj projekt bavi se obrazovnim izazovom promicanja pune inkluzije osoba s intelektualnim teškoćama. GLAVNI CILJ projekta je razviti inovativan pristup učenju – digitalno pripovijedanje prilagođeno osobama s intelektualnim teškoćama s ciljem pružanja inovativnog, osnažujućeg i zabavnog alata za učitelje/voditelje koji rade s intelektualno teškoćama koji će im pomoći u usavršavanj, razumjeti i osnažiti osobe s intelektualnim poteškoćama.</p>
Implementacija prakse	<p>Digitalno pripovijedanje jednostavan je i kreativan proces kroz koji ljudi s malo ili nimalo iskustva s računalom stječu vještine potrebne za pričanje osobne priče kao dvominutnog filma koristeći pretežno slike koje se mogu prenositi na webu ili emitirati na televiziji.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>Prilagodбом metoda digitalnog pripovijedanja osobama s ID-om i implementacijom metode među osobama s intelektualnim poteškoćama poboljšali smo pristup, sudjelovanje i uspješnost učenja osoba s intelektualnim poteškoćama. Osim toga, osnažili smo ih da ispričaju vlastite životne priče i na taj način podignu svijest o ciljnoj skupini, promiču nediskriminaciju i doprinesu njihovoj socijalnoj uključenosti. Nadalje, razvili smo preporuke za umnožavanje metodologije u obrazovne sustave EU za osobe s intelektualnim teškoćama kako bi se povećao njihov ishod učenja.</p>
Dodatne informacije	<p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2018-1-SI01-KA204-046998</p>

○ PRIMJERI PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA SLOVENIJA:

Odjeljak	Opis
Title of the practice	TuDOrs – pretvaranje poteškoća u prilike
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija obrazovanja odraslih: Temeljni - Lokacija/ Država: Slovenija, EU
Opis prakse	Projekt TuDOrs usmjeren je na učitelje stranih jezika i pružatelje obuke. Projekt ima za cilj unaprijediti znanja i vještine učitelja stranih jezika, poboljšati način na koji poučavaju osobe s poteškoćama u učenju, korištenjem inovativnih metoda i praksi.
Implementacija prakse	Praksa nudi zbirku dobrih praksi, on-line obuku za nastavnike stranih jezika i alat za samoprocjenu. TuDOrs je Erasmus+ projekt. Partneri na projektu su iz Slovenije, Rumunjske, Grčke, Cipra, Španjolske, Irske i Italije. Projekt je financiran iz programa Erasmus+ i svi njegovi resursi dostupni su besplatno.
Rezultati i potencijal prenosivosti	Prikupljeno je više od 30 dobrih praksi, on-line obuku provelo je više od 140 nastavnika. Više od 250 učitelja samoocjenjivalo je svoje nastavne vještine.
Dodatne informacije	<p>https://tudors.academy/</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	ARTIVATE
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija obrazovanja odraslih: Temeljno - Mjesto/država: EU
Opis prakse	<p>Praksa se odnosi na partnersku suradnju u analiziranju zajedničkih potreba u različitim zemljama s obzirom na odrasle učenike s poteškoćama u učenju, ciljne skupine za podršku provedbi psihoedukacije temeljene na umjetničkoj terapiji od strane nastavnika obrazovanja odraslih i zdravstvenih djelatnika te ciljanih korisnika proizvoda projekta. Glavni ciljevi bili su poticanje provedbe psihoedukacije temeljene na umjetničkoj terapiji za potporu sudjelovanju odraslih osoba s poteškoćama u učenju u obrazovanju odraslih i stvaranje inovativnih alata za umjetničku terapiju za potporu sudjelovanju odraslih osoba s poteškoćama u učenju u obrazovanju odraslih.</p>
Implementacija prakse	<p>Praksa će odgovoriti na potrebe ciljne skupine sukreiranjem skupa inovativnih rezultata i rješenja temeljenih na ICT-u. ARTIVATE je Erasmus+ projekt. Partneri na projektu su iz Francuske, Španjolske, Portugala, Grčke, Poljske i Irske. Projekt je financiran iz programa Erasmus+ i svi njegovi resursi dostupni su besplatno.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>ART TERAPIJA se koristi kao oružje koje predstavlja oblik liječenja koji koristi kreativne modalitete, uključujući stvaranje umjetnosti, dramu i pokret za poboljšanje i poboljšanje fizičkog, mentalnog i emocionalnog blagostanja. Art terapija je oblik psihoterapije koji obuhvaća različite teorijske okvire.</p>
Dodatne informacije	<p>http://artivate-project.eu/</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	<p style="text-align: center;">TI4PES</p> <p style="text-align: center;">Poučavanje IKT za osobe sa specifičnim teškoćama učenja</p>
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: vezano za radno mjesto - Lokacija / Zemlja: EU
Opis prakse	<p>Riječ je o projektu strateškog partnerstva za strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Glavni ciljevi bili su poboljšanje kvalitete usluga koje su uključene ustanove strukovnog obrazovanja i osposobljavanja nudile pojedincima sa SpLD kako bi se potaknuo i olakšao njihov pristup svijetu rada, povećalo znanje o pitanju SpLD-a, kako bi se osigurala ujednačenost u pogledu stručnog osposobljavanja osoba u nepovoljnom položaju te kako bi se zajamčile jednake mogućnosti.</p>
Implementacija prakse	<p>Praksu je pokrenuo konzorcij koji čine članovi iz Italije, Portugala, Bugarske, Poljske i Švedske. Projekt je financiran iz programa Erasmus+ i svi njegovi resursi dostupni su besplatno.</p>
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>Praksa podržava jednake mogućnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, podizanje svijesti o poteškoćama u učenju te konkretne materijali za nastavnike.</p>
Dodatne informacije	<p>https://ti4pes.hytton.com/</p>

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	Savjetovalište za disleksiju Malvern
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružavanja orazovanja odraslih: Osnovno - Lokacija / Zemlja: Ujedinjeno Kraljevstvo
Opis prakse	Savjetovalište za disleksiju Malvern proizvodi resurse koji se odnose na odrasle osobe s disleksijom, dispraksijom i poremećajem pažnje i diskalkulijom. Bave se pružanjem koraka podrške prema jednakim mogućnostima za osobe sa SPLD-om, posebno u pravosudnom/kriminalnom sektoru i zapošljavanju. Glavni ciljevi bili su proizvodnja resursa i ponuda savjetodavne obuke i resursa za stručnjake.
Implementacija prakse	Glavne funkcije prakse bile su pružanje resursa za testiranje i ocjenjivanje, resursa za mentore, na radnom mjestu i u sektoru pravosuđa (odredbe o invalidnosti). Za poučavatelje zatvorenika dostupna je serija knjižica s općim naslovom Specifične teškoće učenja u zatvoru.
Rezultati i potencijal prenosivosti	<p>Postignuti rezultati su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pružanje savjeta i pisanih smjernica vladinim odjelima, nacionalnoj zdravstvenoj službi i nekoliko sindikata. - Izlaganja na domaćim i međunarodnim skupovima - Podizanje svijesti o SpLD-ovima u cijelom pravosudnom sustavu
Dodatne informacije	http://www.dyslexia-malvern.co.uk/ http://www.dyslexia-malvern.co.uk/resources

○ PRAKSE KOJE JE PRILOŽILA GRČKA:

Odjeljak	Opis
Naziv prakse	„DYS2GO“ Igre učenja za mlađe odrasle osobe sa disleksijom
Identifikacija prakse	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija pružanja obrazovanja odraslih: više - Lokacija / Država: Grčka
Opis prakse	Dva učitelja za polaznike sa specifičnim teškoćama koji su završili književnost i matematiku, održavaju individualne sate s učenicima s poteškoćama u učenju.
Implementacija prakse	<p>Između ostalog studenti mogu dobiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potporu za jezične nedostatke povezane s poteškoćama u učenju. - Razvijanje strategija pisanja kao odgovor na akademski tekst. - Dodatnu nastavu iz matematike, na predmetima Statistika i Beskonačni račun/ Linearna algebra - Obrazovna podrška za posebne zahtjeve visokog obrazovanja (npr. semestralni ispiti, pismeni zadaci, organizacija dnevnog učenja, vođenje bilješki, učenje i ponavljanje gradiva itd.).
Rezultati i potencijal prenosivosti	Ova praksa je primjer kako se pomoć i podrška studentima s teškoćama u učenju može organizirati i pružiti potrebitima i unutar Sveučilišta.
Dodatne informacije	https://hmu.gr/paroches/perithalpsi-koinoniki-merimna-amp-ekpaideytiki-ypostirixi/ekpaideytiki-ypostirixi/ https://consult.hmu.gr/?page_id=2121